

سه شنبه ۷ آذر ۱۴۰۲ ● شماره ۸۳۴۰

irannewspaper ● irannewspaper.ir

همیشه سعی کردم کارهایی بسازم که درونی و شخصی باشد.

کار شخصی هم زیاد با اقبال

روبه‌رو نمی‌شود. با علم به اینکه

مسیری که دوست داری

همین است و باید توقعات را

بر همین اساس

بچینی، کار کردم و انصافاً

راضی هم بودم اما اینکه بگیا

فيلم به این شکل دیده‌شود، اصلاً فکرش را

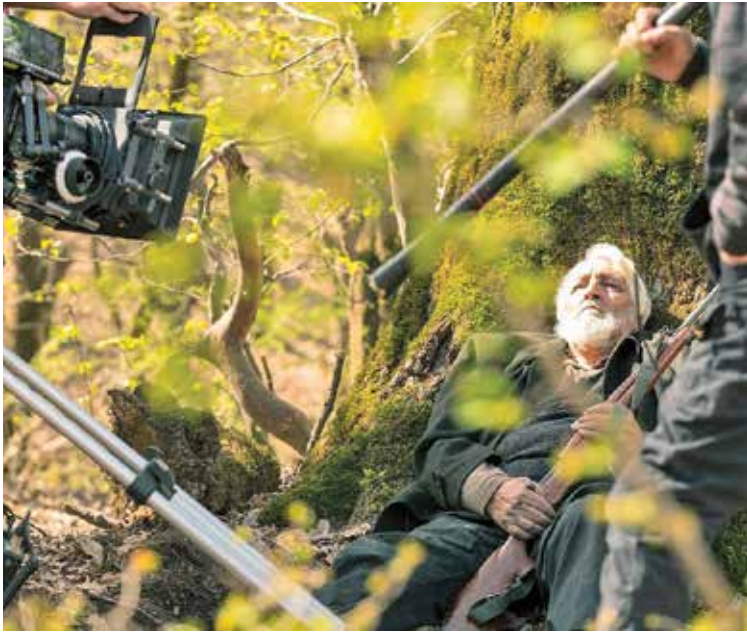
هم نمی‌کردم

اول سلیقه‌ای هنرمندانه و روشنفکرانه و در عین حال

متعهد و پررمتا در انتخاب

فیلمنامه‌ها و نقش‌ها داشت

علی‌علیزاده از تجربه کارگردانی «قوتار» و مشکلات فیلم کوتاه به «ایران» گفت فیلم ساختن مهم‌تر از دریافت جایزه است

گزارش

فرهنگی / «قوتار» نماینده سینمای کوتاه ایران در

اسکار است. این فیلم با دریافت جایزه بزرگ چهلمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران که حدود سه سالی است به جشنواره‌های مورد تأیید اسکار پیوسته، به صورت مستقیم به این رویداد معرفی شده است. حضور در تمام جشنواره‌هایی که «اسکار کوالیفایید» (درگاه‌های ورود به اسکار) هستند، برای کسانی که فعالیت هنری انجام می‌دهند ارزشمند است و از این‌رو انتخاب عنوان بهترین فیلم جشنواره فیلم کوتاه تهران چند سالی است که با حساسیت بیشتری همراه است. علی‌علیزاده، کارگردان «قوتار» که پیش از این نیز کارگردانی فیلم «۱۳ چشم‌پیمایی در شهر» و انیمیشن «بین و پانگ» را عهده‌دار بوده، در گفت‌وگو با «ایران» از کم‌وکیف رسیدن به ایده و فرم روایی کارش و همچنین شناسن اسکار گفت.

دغدغه‌های دربارهِ و شخصی شده

علیزاده درباره چگونگی شکل گرفتن ایده داستانی و فرم روایی «قوتار» به «ایران» توضیح می‌دهد: «نمی‌توانم بگویم به صورت آتی به ایده رسیدم بلکه این ایده حاصل فرایند زندگی است. از یک سو طبیعت برابرم مسئله و به مرور جذاب تر شد و از سوی دیگر ترساک هم شد؛ بیمناک از اینکه چه راحت داریم از دستش می‌دهیم. همزمان با یک افسانه‌های ایران فرهنگی قدیم آشنا شدم؛ اسطوره گامواهی که بازتاب زیادی در آثار هنری دارد و از تلاقی این مسائل به قبه رسیدم. در واقع آن دغدغه‌ها را با این قصه اساطیری ادغام کردم و نتیجه‌اش شد فیلمنامه قوتار.

او به این سؤال که «قوتار» حاصل خوب دیدن پیرامون است یا فیلم دیدن و کتاب خواندن، پاسخ

می‌دهد: «از سال ۸۷ درگیر فیلم ساختن هستم و «قوتار» کار پنجم است. همیشه سعی کردم کارهایی بسازم که درونی و شخصی باشد. کار شخصی هم زیاد با اقبال روبه‌رو نمی‌شود. با علم به اینکه مسیری که دوست داری همین است و باید توقعات را بر همین اساس بچینی، کار کردم و انصافاً راضی هم بودم اما اینکه بگیا

فيلم به این شکل دیده‌شود، اصلاً فکرش را هم نمی‌کردم. فیلم‌های این شکلی به سختی دیده می‌شوند چون به سینمایی تعلق دارند که القای خاص خودش را دارد و در ترند و روند امروز سینما نیست. این مسئله همیشگی است و مربوط به شرایط حال و امروز نیست. درباره دلیل اقبال به فیلم نمی‌توانم صحبت کنم، برای خودم همچنان سؤال است. به نظر احتمالاً فیلمسازی که مسأله‌ای برایش مهم است و همان را بروز می‌دهد، نسبت به کارهایی که با تکلیف توأمان است، خلوصی دارد که همان وجه تمایز است. مقصود اینکه متد شخصی است و با هیچ الگویی جلو نرفته به همین خاطر قدری تازگی دارد؛ شاید!»

جایزه گرفتن برای فیلم ساختن

فیلم ساختن مهم‌تر از دریافت جایزه است اما خیلی از فیلمسازان فیلم کوتاه معتقدند همین دیده شدن‌هاست که فرصتی برای جلب اعتماد مدیران و سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند تا آنها بتوانند فیلم بعدی‌شان را با بودجه کمتری بسازند و مطالبات‌شان در حد رؤیای باقی نماند؛ رؤیایی که محقق شدن آن مستلزم همیاری بیشتر مدیران سینمایی است. علی‌زاده می‌گوید: «مهم‌ترین تأثیر تقدیر جشنواره برای من این است که بتوانم کار بعدی را راحت‌تر تولید کنم. این جایزه و دیده شدن باعث می‌شود افرادی که تمایل به سرمایه‌گذاری در بخش فیلم کوتاه دارند، اعتمادشان جلب شود. اهمیت جوایز جشنواره در این است که فیلمساز جوان برای ساخت فیلم بعدی راحت‌تر به منابع مالی دسترسی پیدا می‌کند. این

صادقانه‌ترین پاسخی است که دریافت می‌کنید. از این حیث خیلی خوشحالم چراکه ۹۰ درصد انرژی و وقت فیلمساز صرف یافتن سرمایه می‌شود.» او درباره اهمیت و تأثیر قضاوت داوران بر سرنوشته فیلمساز توضیح می‌دهد: «تصور این است که اینها همه با هوشمندی است. فکر می‌کنم داورها چون می‌دانند در سینمای امروز چه کمبودهایی داریم، به آن نوع بهای می‌دهند تا شکل دیگری از سینما هم در فاکتور سینمای ایران جا بگیرد. هر فیلمی که در سینمای ایران مطرح می‌شود، با مشابه‌سازی جریان ایجاد می‌کند.»

کیی برداری از چیزهایی که در جهان نیست

او درباره پیامدهای این جریان‌سازی بر تنبلی ذهن فیلمساز و تن دادن به کیی‌های دست‌چندم به جای تمرکز بر نگاه شخصی و درونی‌شده در فیلمسازان، می‌گوید: «من خودم چند سینماگر را دوست دارم و از آنها تأثیرهای این شکلی گرفتم. برسون، پارajanف، بلاتر، بازولینی و... فیلمسازهایی هستند که همیشه فیلم‌هایشان را دنبال کردم و از آنها تأثیر گرفتم. مقصود من هم کیی برداری نیست. جامعه همیشه یک ترند و روند دارد و عده‌ای دوست دارند در روند جامعه باشند. پس از موفقیت فرهادی و کیارستمی در جشنواره‌های جهانی، فیلمسازان جوان سراغ مشابه‌سازی رفتند. من با این جنس سینما کاری ندارم چون این سینما، سینمای شخصی نیست. سینمایی نیست که فیلمساز شخصاً به آن رسیده باشد. دست گذاشتن روی مؤلفه‌هایی است که جواب داده است و احتمال می‌دهیم این موفقیت شامل حال ما هم خواهد شد. من خیلی از کارها را در جشنواره دیدم که برابرم جذاب بوده اما سراغش نمی‌روم. رفتن سراغ چیزی که در جهان نیست و تجربه‌اش را پس ندادی حتی اگر موفق هم باشی، وقتی بلدش نباشی، نمی‌شود. باید در آن فضا و داستان زیست کرده باشی وگرنه کار از یک سطحی بالاتر نمی‌رود.»

خارج شدن تولید از قالب مرسوم کم‌بودجه و رفاقتی

او که برای ساخت این فیلم کوتاه مجبور به فروش ماشینش شده است، در پاسخ به این سؤال که آیا مشکلات فیلمسازان جوان برای ساخت فیلم کوتاه صرفاً به تأمین بودجه محدود می‌شود، توضیح می‌دهد: «واقعیت این است که سینما هر روز دارد گران می‌شود. ساخت فیلم کوتاه از آن قالب مرسوم کم‌بودجه و رفاقتی خارج شده و ما با یک تولیدی مواجه هستیم که به اندازه یک اثر سینمایی است، فقط تعداد روزهای تولیدش کمتر است. در بخش جلوه‌های ویژه هر روز دارد اتفاقات تازه‌ای در جهان می‌افتد و چون ما تیم‌های زیادی در ایران نداریم و گروه‌ها اکثراً سرشان خیلی شلوغ است، باعث بالا رفتن هزینه تولید می‌شود. جالب دیگر این است که تهیه‌کننده حرفه‌ای در فیلم کوتاه نداریم و تمام بار فیلم بردوش کارگردان است. با وجود اینکه این ویژگی تجربه فیلمساز را غنی‌تر می‌کند اما شاید عمده دلیل اینکه فیلمسازها فرصت نمی‌کنند آن چیزی که می‌خواهند بسازند، این است که حجم زیادی از وقتشان را صرف وظایف تهیه‌کننده می‌کنند.»

این فیلمساز جوان درباره تصمیم برای ورود به سینمای حرفه‌ای و فیلم بلند می‌گوید: «مدیوم فیلم کوتاه هیچ ربطی به مدیوم فیلم بلند ندارد. عالم فیلم کوتاه خیلی بکرتر و مخاطبش خاص‌تر است. در فیلم کوتاه جسارت بیان بیشتری دارید اما در فیلم بلند بشدت در چهارچوب قرار می‌گیرید. تهیه مجوزها باعث می‌شود فیلمساز کرنش کند، از ایده‌آل‌اش پایین‌تر بیاید و خودش را تطبیق دهد. من فکر می‌کنم فیلم کوتاه و بلند دو جهان متفاوت است.»

دلیل اقبال مخاطب به

سینمای کوتاه این است که

مردم خیلی بیشتر از قبل

دوست دارند قصه سرراست

ببینند. شاید

به خاطر تأثیر شبکه‌های

اجتماعی صبر مخاطب کمتر

شده است

باید منتظر ماند و دید امسال رویداد اسکار چیست

با وجود صف‌های طولی جشنواره فیلم کوتاه تهران و سوسوسه هر فیلمساز برای دیدن فیلمش روی پرده عریض سینما، علی‌زاده معتقد است مدیوم فیلم کوتاه مناسب اکران عمومی نیست: «با وجود اینکه علاقه‌مندان سینمای کوتاه به شکل محسوسی افزایش پیدا کرده است اما فکر نمی‌کنم این اتفاق با استقبال روبه‌رو شود. دلیل اقبال مخاطب به سینمای کوتاه این است که مردم خیلی بیشتر از قبل دوست دارند قصه سرراست ببینند. شاید به خاطر تأثیر شبکه‌های اجتماعی صبر مخاطب کمتر شده است. با وجود این اکران بسته‌های فیلم کوتاه با اقبال روبه‌رو نخواهد شد. شاید دوره‌می‌هایی شکل بگیرد اما جریان مرسوم اکران رشان نخواهد گرفت، چون بخش عمده آثار فیلم کوتاه رشان متفاوتی دارد و به نظر باید مخاطبش فیلم‌بین حرفه‌ای باشد. بر این اساس به اعتقاد من فارغ از جشنواره‌ها، عرضه در پلتفرم‌ها بهترین گزینه برای عرضه این آثار است.»

او درباره پیش‌بینی‌اش از شناسن موفقیت «قوتار» به‌عنوان نماینده سینمای کوتاه ایران در اسکار و مؤلفه‌های تأثیرگذار در این انتخاب می‌گوید: «گفتار» این مؤلفه‌ها (پخش بین‌المللی، تبلیغات مناسب (...)) خیلی متفاوت از بخش بلند نیست تا جایی که به خاطر دارم معمولاً فیلم‌های کوتاهی در اسکار موفق بوده‌اند که فارغ از جنس پرداخت قصه، یک امر انسانی، متناسب با دهه و زمانه‌ش. در آن مطرح بوده است. چند سالی است که در اسکار یا حداقل در جشنواره‌های غربی بحث تراژدیستی، موضوعات زنان و کودکان و نژاد، فاکتورهای اساسی برای گزینش آثار برتر است. احتمالاً فیلم ما در جشنواره‌های مرتبط با محیط زیست شانس بیشتری برای موفقیت داشته باشد. با وجود این باید منتظر ماند و دید امسال رویداد اسکار چیست.»

انقلاب باعث

شد که کشور ما

هویت محکمی در دنیا پیدا

کند؛ ایران اسم قابل احترامی

در دنیا شد، برای کسانی

که می‌دانند احترام یعنی

چه، انقلاب باعث شد من

اگر به خارج از ایران می‌روم و

ایرانی هستم به افتخار کنم

و نقش‌ها داشت. پروانه معصومی برای فرار از مصایب زندگی شهری

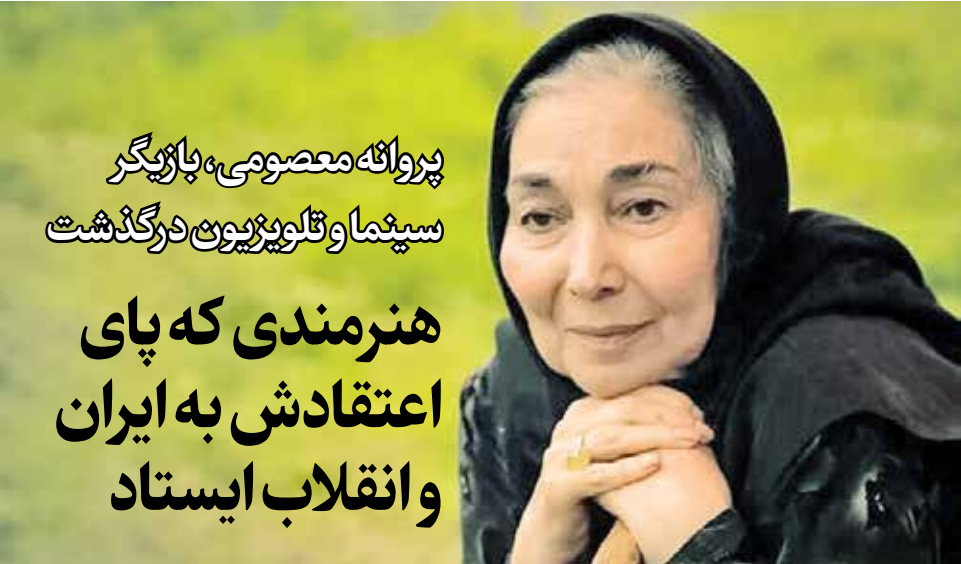
نزدیک به ۳۰ سال پیش، عزم مهاجرت به یکی از روستاهای استان گیلان به نام «طاهرگوراب» را کرد و تجربه‌ای خاص از زندگی را در اطراف شهرستان صومعه‌سرا و محور کوه‌های جنگلی سر به‌فلک کشیده و با شکوه برای خودش رقم زد و مشغول پرورش گل‌گیاه و آبغابی شد. به همین مناسبت مراسم تشییع او، ابتدا در رشت و پس از آن در تهران برگزار خواهد شد.

بازخوانی دغدغه‌های معصومی در دیدار با رهبر معظم انقلاب

معصومی در سال ۱۳۸۹ در دیدار با رهبر معظم انقلاب حاضر شد و سخنانی را درباره حضور زن در سینمای جمهوری اسلامی ایران و توجه تلویزیون به اقصا

مختلف مردم در شهرها و روستاهای کشور ایراد کرد. او در بخشی از این صحبت‌ها گفته بود: «من به عنوان زنی که خارج از تهران در روستایی در استان گیلان زندگی می‌کنم، می‌توانم بگویم تلویزیون برای مردم همان قشر برنامه می‌سازد، زیرا در تهران به اندازه کافی سرگرمی و تفریح وجود دارد که مردم از آن استفاده کنند، اما در شهرستان‌ها هنگام غروب که فعالیت روزانه مردم تمام می‌شود و به روستا برمی‌گردند، دلشان می‌خواهد پای تلویزیون بنشینند، حتی زن‌هایی را دیدم که تلویزیون کوچکی دارند تا هنگامی که در آشپزخانه کار می‌کنند نگاهی به تلویزیون بیندازند، تا برنامه‌ای را از دست ندهند؛ لذا تلویزیون تعهد زیادی نسبت به این بخش از جامعه دارد.»

او در ادامه توضیح داده بود: «متأسفانه در جامعه ما زن هنوز جنس دوم است، خانم‌ها هنوز هم که ۳۰ سال از انقلاب می‌گذرد، جایگاه خود را در سینما و تلویزیون پیدا نکرده‌اند، البته درینج، شش سال گذشته با ساختن تله‌فیلیم‌ها خیلی تغییر ایجاد شده، اما سؤال من این است آیا ما فقط برای تهران برنامه می‌سازیم، آیا مسائلی که مطرح می‌شود برای مردم و زنان و مردان که در تهران زندگی می‌کنند است یا برای کل کشور کار می‌کنیم، تهران سر ایران است اما ظاهراً در حال تبدیل شدن به کل ایران است. مردم روستاها و شهرستان‌ها از برنامه‌هایی که می‌سازیم خیلی باخورد می‌گیرند، اگر به آنها امید بدهیم امید را می‌گیرند، اگر ناامیدی بدهیم

پروانه معصومی، بازیگر سینما و تلویزیون درگذشت هنرمندی که پای اعتقادش به ایران و انقلاب ایستاد

بودند و در سینما نیز خصوصاً در پرکارترین دهه بازیگری سینمایی خود یعنی دهه شصت در آثار شاخصی نظیر «تاتوره» کیومرث پوراحمد، «ناخدا خورشید» ناصر تقوایی، «خارج از محدوده» رخسان بئی‌اعتماد و «ناصر الدین‌شاه آکنور سینما» از محسن مخملباف ظاهر شد. اما در دهه ۸۰، ۹۰ و ۹۰ آرام آرام از سینما فاصله گرفت و نوع گزینش‌گری نقش‌هایش که پرمحتوا بودن فیلمنامه را نشان می‌دهد، او را بیشتر به سمت همکاری با تلویزیون سوق داد.

نگرش متمایز و منحصر به فرد در انتخاب نقش

بازی در سریال امام علی (ع) بدون تردید نقطه عطفی در کارنامه بازیگری اوست اما معصومی دوبار برای دو فیلم «گل‌های داوودی» و سپس «چه‌بیزه برای رباب» و «شکوه زندگی» در سومین و ششمین جشنواره فیلم فجر، برنده سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن شد و کارنامه‌اش بیش از هر چیز، گویای سبک بازی و نگرش او به نقش‌هایی است که از پیش از انقلاب تا پس از آن پذیرای آنها می‌شد. او سلیقه‌ای هنرمندانه و روشنفکرانه و در عین حال متعهد و پرمعنا در انتخاب فیلمنامه‌ها

پروانه معصومی، بازیگر سینما و تلویزیون دیروز در سن ۷۹ سالگی دار فانی را وداع گفت. او، بازیگری را با جریان موج نوی سینمای ایران و مشخصاً بهرام بیضایی آغاز کرد. او که در سال ۱۳۵۱ کار خود در سینما را با حضور در دوازدهای بهرام بیضایی، فیلم کوتاه «سفر» و فیلم بلند «گبار» آغاز کرد و در همان سال در فیلم «هزیر داریوش، بنیانگذار و دبیر کل جشنواره فیلم تهران همان دوره ظاهر شد. معصومی تا پیش از انقلاب اسلامی ایران مجموعاً در پنج فیلم بلند ظاهر شد که سه اثر از آنها از ساخته‌های بهرام بیضایی بودند و این شکل از گزینش‌گری در نقش‌ها، کارنامه پیش از انقلاب او را نیز از سایر هم‌تایانش متمایز کرده بود.

معصومی در فاصله سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۳ در هیچ فیلمی ظاهر نشد اما همزمان در سال‌های ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۷ خود به عرصه بازیگری، کارش را مجدداً با «گل‌های داوودی» رسول صدرعاملی در سینما و «کوچک جنگلی» بهروز افخمی در تلویزیون از سر گرفت و پس از آن در آثار شاخص و ماندگار سینمایی و تلویزیونی، نقش‌های ماندگاری را خلق کرد. سریال‌های «امام علی (ع)»، «مسافر ری»، «پلیس جوان» و «یوسف پیامبر» میراثان ایفای نقش او

اخبار

۱۰۶ فیلم، متقاضی سودای سیمرغ شدند

۱۰۶ اثر، متقاضی حضور در بخش سودای سیمرغ چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر شد.

به گفته سیمون سیمون، مدیر دبیرخانه چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر ۵۱ اثر ثبت‌نامی به فیلمسازان اول تعلق دارد که در کنار فیلمسازان صاحب‌نام متقاضی شرکت در جشنواره هستند. فیلم‌های حاضر شرایط حضور پس از ارسال نسخه توسط هیأت انتخاب بازبینی خواهد شد. از صاحبان آثار متقاضی خواسته شده که طبق زمان‌بندی اعلام شده نسخه بازبینی را حداکثر تا ۱۵ آذرماه به دبیرخانه جشنواره تحویل دهند. چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر ۱۳ تا ۲۲ بهمن ماه جاری به دبیری مجتبی امینی برگزار می‌شود. / ایسنا

«تنها در خانه ۴» در شبکه نمایش خانگی

«تنها در خانه ۴» از زیرنویس فارسی در شبکه نمایش خانگی عرضه شد. این فیلم درباره کورین است که بعد از طلاق والدینش، متوجه یک نقشه آدم‌ربایی می‌شود و تصمیم می‌گیرد به تنهایی و با کشیدن نقشه‌های سخت و عجیب، آن هم به تنهایی، آن را خنثی کند. راد دانیل کارگردان و باربارا بابکوک، فرنج استوارت، اریک آواری بازیگران این فیلم یک ساعت و ۱۸ دقیقه‌ای، آمریکایی هستند. / ایسنا

مسترکلاس آهنگساز ایرانی در پکن

مسترکلاس علی رهبری آهنگساز و رهبر بین‌المللی ارکستر برای ارکستر سمفونیک جوانان چین در شهر پکن برگزار خواهد شد.

این موسیقیدان ایرانی که برای سومین فصل هنری پیاپی سمت رهبری دائم میهمان ابرای ماریتسکی سنت پترزبورگ روسیه را برعهده دارد، جمعه- سوم آذرماه- ۲۴ نوامبر با اجرای آثاری از موتزارت و بهتوون برای سمیزدهمین بار متوالی در تالار آبرای ماریتسکی سنت پترزبورگ به روی صحنه رفت. علی رهبری اکنون پیش از آغاز همکاری با ارکستر فیلم‌آرکمونیک ووهان در چین، مجدداً برای برگزاری مسترکلاس برای ارکستر سمفونیک جوانان چین از سنت پترزبورگ به پکن خواهد رفت. / ایرنا

رونمایی از نمانگ «نقاب» در حمایت از مردم غزه

نمانگ «نقاب» عنوان یکی از تازه‌ترین محصولات تصویری- موسیقایی در حمایت از مردم غزه است که با شعر، آهنگسازی و خوانندگی حسام آربین پیش روی مخاطبان قرار گرفته است.

این پروژه موسیقایی با هدف حمایت از مردم مظلوم غزه پیش روی مخاطبان قرار گرفته که حسام آربین به عنوان شاعر، آهنگساز و خواننده در آن حضور دارد. نمانگ «نقاب» در قالب یک کنسرت روایی به صحنه رفت که محتوای آن متمرکز بر واقعه عاشورا و وداع با پنج شخصیت بزرگ و ارجمند این واقعه بود. آنچه برای این پروژه موسیقایی تعریف شده بود، اجرای یک کنسرت روایی با حضور یک ارکستر مجلسی مشتمل بر سازهای زهی و ارکسترال بود. / مهر

برنده جایزه «بوکر» معرفی شد

جایزه ادبی «بوکر» سال ۲۰۲۳ به رمان یک نویسنده ایرلندی اهدا شد و رئیس هیأت داوران از آن به عنوان اثری «تکان‌دهنده» یاد کرد. «پبل لیچ»، نویسنده ایرلندی برای نگارش پنجمین رمان خود با عنوان «آواز پیامبر» به عنوان برنده این دوره جایزه ادبی «بوکر» انتخاب شد. این رمان، داستانی از یک ایرلند خیالی را روایت می‌کند که به ستمگری دچار شده است. «اسی او دوگیان»، رئیس هیأت داوران جایزه «بوکر» از آن به عنوان رمانی «تکان‌دهنده و حقیقی» یاد کرد که «اضطراب‌های اجتماعی و سیاسی مقطع کنونی زندگی ما را به تصویر می‌کشد.» به گفته این نویسنده انتخاب «لیچ» به عنوان برنده این جایزه- ۵۰۰۰۰ پوندی یک تصمیم متفق‌القول نبود و رأی‌گیری و صحبت درباره برنده جایزه حدود شش ساعت طول کشیده است. / ایسنا